

EOQ MNB

Európai Minőségügyi Szervezet
Magyar Nemzeti Bizottság

**EUROPEAN
ORGANIZATION
FOR
QUALITY**

KÖZHASZNÚ TÁRSADALMI SZERVEZET Alapítva: 1972 <http://eoq.hu>

1026 Budapest, Nagyajtai utca 2/b. ♦ ✉ 1530 Budapest, Pf. 21

☎ 2128803, 2251250 ♦ Fax: 2127638 ♦ E-mail: info@eoq.hu

TÁJÉKOZTATÓ

a

minőségügyi szakemberek

EOQ általi

tanúsításához és regisztrálásához

Budapest, 2006. december

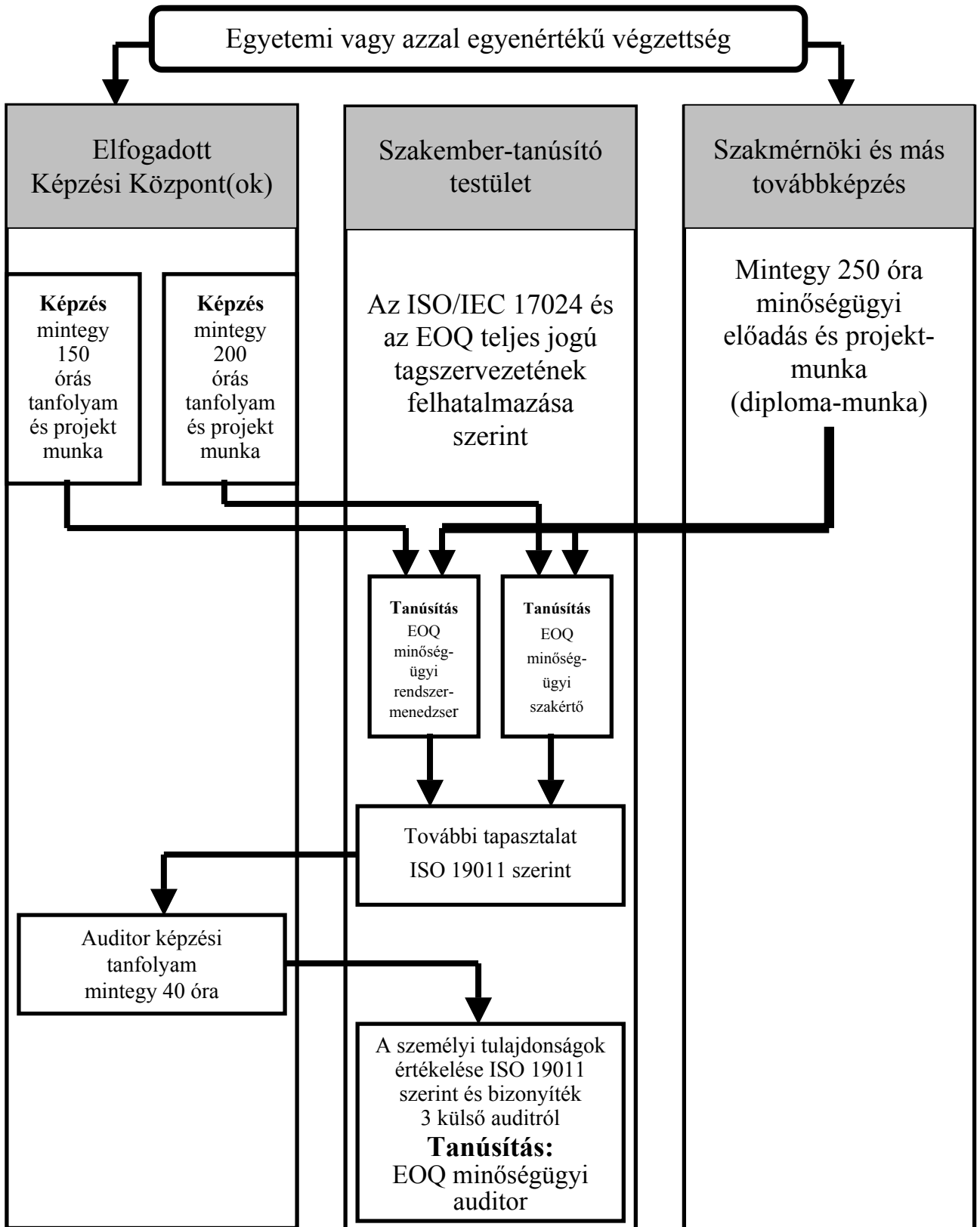
Az EOQ szakember-tanúsítás általános irányelvei

A szakemberek mobilitása a globalizációval szoros összefüggésben világszerte bővül, gyorsul. Ez a tendencia különösen erőteljesen figyelhető meg az Európai Unióban, ahol a munkaerő szabad áramlásának biztosítása az egyik alapérték. Ennek teljes körű megvalósításához egyre nagyobb igény jelentkezik, többek között a minőségügyi szakemberek képzettségének kölcsönös elismerése iránt, aminek fontos előfeltétele képzésük és tanúsításuk harmonizálása. A képzési rendszerek és oktatási intézmények, valamint a hagyományok, kultúrák, nyelv és a berögződött gyakorlati megoldások miatt ez egy igen bonyolult, de megoldható feladat.

Több éves alapos előkészítő munka után az Európai Minőségügyi Szervezet (EOQ) teljes jogú nemzeti tagszervezeteinek (FMO) egy nagyobb csoportja – köztük a Magyarországot 1972 óta képviselő EOQ Magyar Nemzeti Bizottság (EOQ MNB) – kidolgozta és 1994-ben elfogadta „A minőségügyi szakemberek tanúsításának és regisztrálásának EOQ harmonizált rendszere” című előterjesztést. Ez a rendszer hasznosította és harmonizálta a több EOQ tagországban már működő képzési és szakembertanúsítási rendszereket. Az egyetemi vagy azzal egyenértékű felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember továbbképzésére és tanúsítására kialakított harmonizált rendszert az 1. ábra mutatja. Az EOQ harmonizált rendszere – a különböző szintű tudást előíró követelményrendszeren kívül – a képzés időtartamát és a főbb eljárási szabályokat (pl. az oklevelek megszerzésének sorrendje, személyzettanúsító testület státuszának elnyerése, az írásbeli és szóbeli vizsga lebonyolítása és az eredmények értékelése) tartalmazza.

A szakembertanúsítás a modell szerint alapvetően három módon történhet:

- a felsőfokú végzettségű szakemberek tanfolyamszerű továbbképzésén való részvétele utáni vizsgáztatással, az előfeltételek (pl. megfelelő szakmai gyakorlat) meglétének igazolása és ellenőrzése alapján;
- elismert egyetemi (vagy azzal egyenértékű főiskolai) továbbképzéshez (pl. minőségügyi szakmérnök-képzésen) kapcsolódó – az EOQ a tanúsításra elfogadott (akkreditált) tagszervezete által végrehajtott – vizsgáztatással, az előfeltételek meglétének igazolása és ellenőrzése alapján;
- a nagy tapasztalatú, országosan ismert szakemberek „életműve” alapján, speciális, rövid, intenzív tanfolyamot követő külön vizsgáztatással. Az EOQ ugyanis elismeri, hogy van több olyan tapasztalt, gyakorló minőségügyi szakember, akik tudásukat nem az EOQ harmonizált rendszere keretén belül szerezték, de az a harmonizált követelményrendszernek alapvetően megfelel.

1. ábra Az EOQ harmonizált rendszere

A harmonizált rendszer széles körű bevezetésének első lépéseként az EOQ egyetértésre jutott az alapító nemzeti tagszervezetekkel a nemzetközi megfelelés eléréséhez szükséges követelményekről. Ezt követően harmonizált EOQ szabályokat és eljárásokat dolgoztak ki a minőségügyi szakemberek regisztrálásához és tanúsításához. Ezek a szabályok és eljárások az ISO/IEC 17024 szabványon (címe: A személyzet tanúsítását irányító tanúsítási szervekre vonatkozó általános feltételek), illetve az ISO 9000-es szabványsorozaton alapulnak. Az EOQ harmonizált rendszerét kedvezően ítéli meg a felhasználók széles tábora, elismerve annak magas szakmai színvonalát, nyitottságát, átláthatóságát és hitelességét, ezért azt az Európai Bizottság is jóváhagyta.

Az EOQ harmonizált rendszere jelenleg 2006. december 15-i hatállyal 32 szakember kategóriát tartalmaz, melyek közül az EOQ MNB eddig 16-ot „honosított” (1. melléklet).

Az EOQ MNB 2007. január 1-től érvényes szakembertanúsítási díjtételeit a 2. melléklet tartalmazza. A résztvevő és az elismerésre (elfogadásra) pályázó tagszervezeteknek biztosítaniuk kell az EOQ-t, hogy mindenkor nemzeti gyakorlatuk teljesíti a harmonizált rendszer követelményeit. Ezek közül annak bizonyítása a legfontosabb, hogy az EOQ okleveles szakember tudása kielégíti a vonatkozó harmonizált követelményeket. Ahhoz, hogy a tagszervezeteket EOQ képviselőként elismerjék, igazolniuk kell, hogy a nemzeti akkreditáló szervezet személyzettanúsító testületként akkreditálta őket, vagy alá kell vetni magukat egy szigorú és alapos nemzetközi értékelésnek, amelyet az EOQ által felkért auditorok végeznek. Ez utóbbi esetben a nemzeti EOQ képviselőként elfogadott teljes jogú tagszervezeteket az EOQ 3 évenként ismételtén auditálja.

A sikeres audit és a nemzetközi elfogadás legfontosabb feltételei a következők:

- az ISO/IEC 17024-es és ISO 9001-es szabvány szerinti működés és személyzettanúsító tevékenység, amely legyen áttekinthető és transzparens;
- a helyes működés kézbentartásához rendszeres belső auditok és vezetői felülvizsgálatok végrehajtása;
- olyan önálló EOQ MNB-tanfolyamok, illetve elfogadott Képzési Központok (3. melléklet) által tartott tanfolyamok meghirdetése és lebonyolítása, amelyek biztosítják a harmonizált követelményrendszer szerinti tudás megszerzését;
- a tanfolyamokon megszerzett tudás meglétét ellenőrző írásbeli és szóbeli vizsgák lebonyolítása, illetve felügyelete az EOQ MNB által, valamint az eredmények értékelése, amelyek figyelembe veszik az EOQ érvényes előírásait és szabályait;

- az EOQ oklevelek dokumentációjának az előírt módon történő összeállítása és központi tárolása.

A sikeres vizsgázók adatait és a szükséges információkat az EOQ Főtitkársága által Madridban működtetett Személyzettanúsító Titkársághoz kell eljuttatni, amely ellátja a központi regisztrációt és kiadja az azonosítási számmal ellátott EOQ okleveleket, ami biztosítja a nyomonkövethetőséget nemzetközi és nemzeti szinten.

Az EOQ oklevelek érvényessége – az élethosszig tartó tanulás jegyében és a minőségügy területén tapasztalható gyors változások következtében – időben behatárolt. A legtöbb EOQ oklevél jelenleg 5 évig, az auditálással kapcsolatos oklevelek 3 évig érvényesek. 2 éven belül (2009. január 1-től) – a középfokú végzettséghez kötött EOQ oklevelek kivételével – valamennyi EOQ oklevél 3 évig lesz érvényes.

A szakembertanúsítási eljárás főbb lépései

1. Minden olyan szakember jelentkezhets az EOQ vizsgára (4. melléklet), aki igazolja, hogy az EOQ MNB által tartott, illetve elfogadott tanfolyamok (3. melléklet) valamelyikét elvégezte. Az érdeklődők kérésre ezt a Tájékoztató anyagot (a vonatkozó mellékletekkel) és a Jelentkezési lapokat térítésmentesen kapják kézhez. Mind a Tájékoztató, mind a Jelentkezési lapok letölthetőek az EOQ MNB honlapjáról is.
2. Életmű alapján azok a tapasztalt minőségügyi szakemberek jelentkezhetsnek vizsgára, akik legalább 10 évet igazoltan a szakterületen tevékenykedtek. Igazolniuk kell továbbá, hogy milyen tanfolyamokon szereztek szakismereteiket. Be kell mutatniuk ezen képzések tematikáját is, amelyet egyedi elbírálás szerint speciális kiegészítő tanfolyamo(ko)n kell teljes körűvé tenni, ha azok nem fedik teljes egészében a vonatkozó EOQ követelményrendszert. Az igényelt EOQ oklevél/oklevelek sikeres vizsga alapján adható(k) a tapasztalt minőségügyi szakemberek részére is.
3. A tanúsítás/regisztrálás iránti kérelem a Regisztrációs lapon (5. melléklet) nyújtható be a Képzési Központokon keresztül vagy közvetlenül az EOQ MNB Központi Titkárságára. A kitöltött formanyomtatványhoz, illetve a Nyilatkozathoz mellékelni kell minden típusú szakembertanúsítás esetén a következőket:
 - a szakmai önéletrajzot,
 - az egyetemi/főiskolai végzettséget igazoló oklevél másolatát,
 - a minőségügyi szakképesítést igazoló okirat(ok) másolatát,
 - az elvégzett minőségügyi tanfolyam(ok) és/vagy egyetemi/főiskolai minőségügyi képzési program(ok) részletes tematikáját (kivéve az EOQ MNB által elfogadott tanfolyamokét),

- a tanúsítási eljárás illetékének befizetését igazoló csekk másolatát, illetve más igazolást a befizetésről,
 - a szakmai gyakorlatot, illetve tapasztalatot igazoló dokumentumokat.
4. A szakemberek szinte valamennyi csoportjánál **írásbeli és szóbeli** vizsga egyaránt szükséges. Jelenleg csak az EOQ minőségügyi asszisztenseknek és az EOQ minőségirányítási megbízottaknak nem kell szóbeli vizsgát tenniük. Az írásbeli tesztvizsgánál többféle válasz közül a helyeseket kell kiválasztani. A szóbeli vizsga általában 1-2 véletlenül kihúzott tétel és esetleírás kiselőadás formájában való, valamint a kapcsolódó kérdések megválaszolásából tevődik össze. Az előkészített tételek az EOQ vonatkozó harmonizált követelményeit teljes körűen lefedik.
5. A **Vizsgabizottság**, továbbá az értékelésbe vont más személyek pártatlanul és minden részrehajlástól mentesen végzik munkájukat; minden erre vonatkozó információt és adatot bizalmasan kezelnek. Az írásbeli és a szóbeli vizsga ugyanazon a napon is történhet. A jelölteknek bizonyosságot kell tenniük arról, hogy megfelelnek az EOQ követelményeknek, illetve – auditorok esetében – az ISO 19011:2002 szabványban az auditorok képzettségére, szakértelmére, kompetenciáira foglalt követelményeknek is.
6. A Szakembertanúsító Testület (SZTB) a Jelentkezési laphoz csatolt szakmai mellékletek, valamint a vizsga eredményének ismeretében dönt az EOQ oklevél megadásáról. Az SZTB határozata ellen a kézhez vételtől számított 30 napon belül **fellebbezési kérelem** nyújtható be az EOQ MNB elnökéhez címezve az EOQ MNB Központi Titkárságán.
7. Az eredményes szakembertanúsítási eljárást követően az oklevelek átadása ünnepélyes keretek között zajlik. Az okleveleket csak személyesen vagy meghatalmazással lehet átvenni. Az oklevél kézhez vétele után annak megnevezése - az érvényességig - névjegykártyákon is feltüntethető. A „Tanúsított és regisztrált szakemberek” jegyzékét az SZTB titkára évente aktualizálja és biztosítja a megfelelő közzétételt (publikálást):
- Az új, illetve megújított EOQ oklevelesek név- és címjegyzékét az EOQ MNB szakfolyóirata, a „Minőség és Megbízhatóság” rendszeresen közlésezi.
 - A folyamatosan aktualizált név- és címjegyzék az EOQ MNB honlapján megtekinthető. (Ezért minden adatváltozást az SZTB titkára részére az EOQ MNB Központi Titkárságán haladéktalanul be kell jelenteni.)
 - Az érvényes név- és címjegyzéket az EOQ MNB Évkönyvei is tartalmazzák.
8. Az EOQ oklevelek megújítása a lejárati évében – a megfelelő díjtétel befizetését követően – a következő feltételek teljesülése esetén lehetséges:

- szakirányú gyakorlat magas szintű végzésének igazolása az adott időszakban;
- megfelelő számú kreditpont (összesen 60 pont), amelyek új ismereteket és értékelhető tapasztalatokat nyújtó minőségügyi, valamint más szakirányú rendezvényeken és tanfolyamokon való részvétellel szerezhető meg;
- részvétel a vonatkozó szintentartó tanfolyamon, ami önmagában 10 pontot jelent..

Az EOQ oklevéllel rendelkezőknek figyelemmel kell kísérni oklevelük érvényességét, valamint munkájuk magas színvonalú ellátása és ismereteik gondozása érdekében folyamatosan képezni kell magukat. Az ISO/IEC 17024-es szabvány szerint előírt felülvizsgálat során (jelenleg az oklevél megújításához kapcsolódóan) a kapott kérdőíveket valósághűen ki kell töltenünk és a megadott határidőn belül az EOQ MNB Központi Titkársága részére vissza kell küldeniük.

Az SZTB titkára is folyamatosan figyelemmel kíséri a kiadott oklevelek érvényességének lejáratát (általában 3, illetve 5 év) és levélben értesíti a szakembereket a megújítás szükségességéről, valamint pontos információkat ad a jelentkezés módjáról. Az EOQ MNB által szervezett szintentartó tanfolyamok Jelentkezési lapja a 6. mellékletként található meg. A többi EOQ oklevél megújítását biztosító szintentartó tanfolyamokat az elfogadott Képzési Központok szervezik. A jelenleg 2 napos szintentartó tanfolyam tematikája a képzés óta keletkezett új ismeretek vagy különösen fontosá váló témák alapján kerül összeállításra, amelyen a résztvevőknek tevékenységükről vagy annak fontosnak vélt eseményéről önálló beszámolót kell tartaniuk, de esetleg az ezekhez rendelt opponensi feladatok színvonalas ellátása is elfogadható.

9. Azon oklevelesek névjegyzékét, akik EOQ okleveleket nem újítják meg, az EOQ MNB a lejáratot követő évben köteles közzétenni, amire a „Minőség és Megbízhatóság” egyik füzetében kerül sor.
10. A tanúsított szakemberek – ha EOQ MNB tagok – automatikusan az Oktatási és Továbbképzési Szakbizottság tagjává válnak. Az Oktatási Továbbképzési Szakbizottság lehetőséget nyújt egyrészt a tagok számára a kötetlen információcserére, a szakmai tapasztalatok megosztására, másrészt annak figyelemmel kísérésére, hogy milyen jellegű szakmai munkát végeznek az EOQ oklevéllel rendelkező szakemberek.

Budapest, 2006. december 15.

Dr. Molnár Pál
az EOQ MNB elnöke

Mellékletek:

1. melléklet: Az EOQ MNB által honosított EOQ oklevelek angol és magyar nyelvű jegyzéke a 2006. december 15-i állapot szerint
2. melléklet: Az EOQ MNB szakembertanúsítási díjtételei (érvényes 2007. január 1-től)
3. melléklet: Az EOQ MNB által elfogadott Képzési Központok jegyzéke és elérhetősége
4. melléklet: Jelentkezési lap vizsgára (valamennyi honosított szakember-kategóriára)
5. melléklet: Regisztrációs lap EOQ szakember tanúsításhoz/regisztráláshoz (valamennyi honosított szakember-kategóriára)
6. melléklet: Jelentkezési lap az EOQ minőségügyi szakemberek szintentartó tanfolyamára
7. melléklet: Nyilatkozat
8. melléklet: Szakmai Magatartási Szabályzat
9. melléklet: Etikai Kódex
10. - 25. mellékletek: Az EOQ szakembertanúsítás speciális követelményrendszere a honosított kategóriákra vonatkozóan
 10. melléklet: Minőségügyi asszisztens (MA)
 11. melléklet: Minőségirányítási megbízott (MIM)
 12. melléklet: Minőségügyi szakértő (MSZ)
 13. melléklet: Minőségügyi rendszermenedzser (MRM)
 14. melléklet: Minőségügyi auditor (MAU)
 15. melléklet: Környezeti rendszermenedzser (KRM)
 16. melléklet: Környezet auditor (KA)
 17. melléklet: TQM menedzser (TQMM)
 18. melléklet: TQM felülvizsgáló (TQMF)
 19. melléklet: Minőség-/Környezetirányítási rendszer tanácsadó (MRT/KRT)
 20. melléklet: Minőség-/Környezetirányítási rendszer vezető tanácsadó (MRVT/KRVT)
 21. melléklet: Minőségügyi rendszermenedzser az egészségügyben (MRME)
 22. melléklet: Élelmiszerbiztonsági rendszermenedzser (ÉRM)
 23. melléklet: Élelmiszerbiztonsági auditor (ÉA)
 24. melléklet: Információbiztonsági rendszermenedzser (IBRM)
 25. melléklet: Információbiztonsági auditor (IBA)

Érdeklődés: EOQ MNB Központi Titkárság
(Horváth Eszter minőségügyi felelős),
1026 Budapest, Nagyajtai u. 2/b.
Tel.: 212 8803, fax: 212 7638, e-mail: info@eoq.hu